

**Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтары бойынша
білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізу жөніндегі Нұсқаулық**

1. Білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізу тәртібі

1. Сараптама тобы қызметінің негізгі қағидаттары заңдылық, анықтық, құпиялылық, тәуелсіздік, кәсібилік, құзыреттілік, адалдық және объективтілік болып табылады.

2. Сарапшылар тобы:

- берілген білім беру саласы мен даярлық бейінінің білім беру бағдарламасы атауының техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің сыныптауышына сәйкестігін тексереді;

- білім беру бағдарламасының мазмұнын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкестігін, сондай-ақ кәсіптік стандарттардың, WorldSkills кәсіптік стандарттарының, озыңқы кадрлық қамтамасыз етудің өңірлік стандарттарының (бар болса) талаптарын ескере отырып қарайды;

- білім беру бағдарламасының паспорттың толтырудың дұрыстығын тексереді;

- білім беру бағдарламасының өзектілігін бағалайды;

- оқыту нәтижелеріне қол жеткізу дәрежесін анықтайды.

3. Мамандықтың коды мен атауы, біліктіліктің/біліктіліктердің коды мен атауы (білім беру бағдарламасының атауы) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 27 қыркүйектегі № 500 бұйрығымен бекітілген техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің Сыныптауышына сәйкес келуі тиіс.

4. ТжКБ ұйымының, әзірлеуші - серіктестердің атауында меншік нысанының аббревиатурасы және тырнақшаларда ұйымның атауы көрсетіледі.

5. Білім беру бағдарламасының мақсаты қысқа, нақты және айқын тұжырымдалуы керек, сонымен қатар критерийлерге сәйкес келуі керек - нақтылық, қол жетімділік.

6. Білім беру бағдарламасының мазмұны біліктілік бойынша кәсіби қызметті көрсетуі, ҰБШ деңгейіне және бар болса СБШ, кәсіптік стандарттарға, WorldSkills кәсіптік стандарттарына, озық кадрлық қамтамасыз етудің өңірлік стандарттарына сәйкес келуі тиіс.

7. Оқыту түрлері ҚР 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Заңының 27-бабына сәйкес көрсетіледі.

8. Білім беру базасы техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес көрсетіледі (ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы): негізгі орта білім, жалпы орта білім, білікті жұмысшы кадрлар біліктілігімен техникалық және кәсіптік білім, орта буын маманы біліктілігімен техникалық және кәсіптік білім.

9. Оқыту тілі ҚР 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Заңының 9-бабына сәйкес көрсетіледі: мемлекеттік, орыс.

10. Кредиттердің / сағаттардың жалпы көлемі МЖМБС 1,2-қосымшаларына сәйкес көрсетіледі (міндетті оқытуға барлығы).

11. Білім беру бағдарламасы еңбек функциялары мен кәсіби міндеттер контекстінде әзірленеді және мазмұны бағдарламаның мақсатына, оқыту құзыреттеріне және нәтижелеріне байланысты модульдер/пәндер атауының тізбесінен тұрады.

12. Модульдердің атаулары мен оқыту нәтижелері қысқа, нақты болуы керек.

13. Модульдің атауы етістік зат есімнен басталады және қалыптасқан құзіреттілікті көрсетеді.

14. Оқыту нәтижесі белгісіз формадағы етістіктен басталады және студенттердің кәсіби қызметі мен жеке дамуы аясында не істейтіні туралы айтады. Оқыту нәтижесі бір жалпыланған әрекетті сипаттауы керек.

15. Оқыту нәтижелерінің /пәндер кредиттерінің / сағаттарының жиынтық көлемі кредиттердің / сағаттардың жалпы көлеміне тең болуы тиіс.

16. Білім беру бағдарламасының паспорты грамматикалық және техникалық қатесіз дұрыс толтырылуы тиіс.

17. Сараптама тобы білім беру бағдарламасына сараптаманы жүргізуді 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде жүзеге асырады.

18. Қажет болған жағдайда сараптама тобы өтініш берушіден білім беру бағдарламасы туралы қосымша ақпарат сұрата алады.

19. Білім беру бағдарламасының паспорты қойылатын талаптарға сәйкес келген жағдайда Тізілімге енгізу үшін ұсынылады.

20. Қойылатын талаптарға сәйкессіздіктер, толтырудың мазмұны мен дұрыстығына ескертулер болған кезде білім беру бағдарламасының паспорты түзетуге жіберілуі мүмкін (1 реттен артық емес).

21. Қойылатын талаптарға сәйкессіздіктер, толықтырудан кейін толтырудың мазмұны мен дұрыстығына ескертулер болған жағдайда, білім беру бағдарламасының паспорты қабылданбауы мүмкін.

22. Білім беру бағдарламасы 100% - дан 75% және одан да көп балл жинаған кезде қойылған талаптарға сәйкес келеді деп есептеледі (100% - 24-27 балл: кәсіптік стандарттар, WorldSkills кәсіптік стандарттары, кадрлық қамтамасыз етудің өңірлік стандарттары болмаған кезде 24 балл; кәсіптік стандарттардың болуы +1 балл, WorldSkills кәсіптік стандарттарының болуы +1 балл, өңірлік жетекші стандарттардың болуы кадрлық қамтамасыз ету +1 балл).

23. Сараптамалық қорытындының кемінде бір позициясы бойынша 0 балл алған кезде білім беру бағдарламасы қойылған талаптарға сәйкес келмейді деп есептеледі.

24. ТЖКБ ұйымы 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде білім беру бағдарламасының паспортын түзетеді және қайта сараптамаға жібереді. Сараптама тобы түзетілген білім беру бағдарламасының паспортын 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде қарайды.

25. Сараптама нәтижелері бойынша сараптама тобы *Қосымшаға* сәйкес сараптама қорытындысын ұсынады.

2. Сараптама топтарына қойылатын талаптар

26. Білім беру бағдарламаларының сараптамасын Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 28 қыркүйектегі № 509 бұйрығына және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 4 желтоқсандағы № 665 бұйрығына сәйкес мамандықтар бойынша оқу-әдістемелік бірлестіктер ұсынған кандидатуралар (педагогтар және жұмыс берушілердің өкілдері) қатарынан құрылған сараптамалық топтар жүргізеді.

27. Білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізу бойынша қызметті «Talar» КЕАҚ үйлестіреді.

28. Сараптама топтары ТЖКБ мамандықтары бойынша қалыптастырылады.

29. Сарапшылар тобының мүшелері келесі критерийлерге сәйкес келуі керек:

Педагог

- санатының немесе дәрежесінің болуы («Қауіпсіздік қызметі» бағытының педагогтері үшін - арнайы немесе әскери атағы);

- білім беру бағдарламаларын, үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларын, тест тапсырмаларын, оқу әдебиеттері мен оқу құралдарын әзірлеуде/сараптауда/рецензиялауда, WorldSkills сарапшысы, «Talar» КЕАҚ штаттан тыс жаттықтырушысы, аккредиттеу бойынша сарапшы ретінде тәжірибесінің болуы.

Жұмыс беруші

- білім беру бағдарламасын дайындау бағыты қызметіне сәйкестігі.

30. Бір мамандық бойынша бірнеше сараптамалық топтар құрылуы мүмкін.

31. Сараптамалық топтар «Talar» КЕАҚ басшысының бұйрығымен бекітіледі.

32. Бір сараптамалық топ бірнеше білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізе алады.

33. Сараптамалық топ Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 27 қыркүйектегі № 500 бұйрығымен бекітілген техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің Сыныптауышына сәйкес даярлау бағыты бойынша білім беру бағдарламаларына сараптама жүргізеді.

34. Сараптама тобы осы сараптама тобының мүшелері жұмыс істейтін колледж әзірлеген ТЖКОББ білім беру бағдарламасының паспортына сараптама жүргізуге жіберілмейді.

35. Жұмыс беруші білім беру бағдарламасы мазмұнының (құзыреттер, оқыту нәтижелері/пәннің қысқаша сипаттамасы) біліктілік бойынша кәсіптік қызметке сәйкестігі бөлігінде білім беру бағдарламасы паспортына, кәсіптік стандарттардың, WorldSkills кәсіптік стандарттарының, озыңқы кадрлық қамтамасыз етудің өңірлік стандарттарының (олар болған жағдайда) талаптарын ескере отырып, білім беру бағдарламасын әзірлеуге сараптама жүргізеді.

36. Сараптамалық топ білім беру бағдарламасының паспортын Тізілімге енгізу/жаңарту, түзетуге жіберу немесе қабылдамау туралы шешім шығарады.

37. Сараптама рәсімі басталғанға дейін «Talar» КЕАҚ сараптамалық топтар үшін оқыту семинарын өткізеді.

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандығы бойынша білім беру бағдарламасына сараптамалық қорытынды

Мамандық атауы:

Біліктілік/біліктіліктер атауы:

Ұйымның атауы:

Оқыту түрі:

Оқыту тілі:

№ п/п	Сараптамалық бағалау критерийлері	Сараптамалық бағалау (балл)		Ескертпе
1.	Білім беру бағдарламасы атауының (мамандықтың, біліктіліктің/біліктіліктердің коды мен атауының) техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің сыныптаушына сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
2.	Нақтылық, қол жетімділік, білім беру бағдарламасы мақсатының мазмұнға сәйкестігі	☐	2 б. – мақсат білім беру бағдарламасының дайындық деңгейі мен мазмұнын ескере отырып, қысқа, нақты, айқын тұжырымдалған. Мақсатты тұжырымдау студенттер алған құзіреттіліктерді толығымен көрсетеді.	
		☐	1 б. – мақсат білім беру бағдарламасының дайындық деңгейі мен мазмұнын ескере отырып тұжырымдалған, бірақ білім алушы алатын құзыреттерді көрсетпейді.	
		☐	0 б. – мақсат білім беру бағдарламасының дайындық деңгейі мен мазмұнын ескерместен абстрактілі түрде тұжырымдалған. Тұжырымдама білім алушылар алатын құзыреттерді көрсетпейді.	
3.	ҰБШ деңгейіне және СБШ бар болған жағдайда сәйкес келуі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – не сәйкес келеді	

4.	Оқыту нысаны атауының ҚР «Білім туралы» Заңына сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
5.	МЖМБС білім базасы атауының сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
6.	Оқыту тілі атауының ҚР «Білім туралы» Заңына сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
7.	Кредиттердің/сағаттардың жалпы көлемінің МЖМБС сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
8.	МЖМБС жалпы білім беру пәндерінің тізбесі мен жалпы көлемінің сәйкестігі	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
9.	Оқу қызметі циклдері мен түрлері атауының МЖМБС 2-қосымшасына сәйкестігі (пәндік тәсіл негізінде әзірленген білім беру бағдарламалары үшін)	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
10.	МЖМБС базалық модульдерінің сәйкестігі (модульдік-құзыреттілік тәсіл негізінде әзірленген білім беру бағдарламалары үшін)	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
11.	Біліктілік бойынша кәсіби қызметтің білім беру бағдарламасы мазмұнының (құзыреттілігі, оқыту нәтижелері/ пәнді қысқаша сипаттау) өзектілігі мен сәйкестігі	☐	3 б. – біліктілік бойынша кәсіби қызметке сәйкес келетін білім беру бағдарламасының мазмұны. Құзыреттіліктер, оқыту нәтижелері / пәннің қысқаша сипаттамасы өндірістің заманауи технологияларынан тұрады.	
		☐	2 б. – біліктілік бойынша кәсіби қызметке сәйкес келетін білім беру бағдарламасының мазмұны. Құзыреттіліктер, оқыту нәтижелері / пәннің қысқаша сипаттамасы өндірістің заманауи технологияларын қамтымайды.	
		☐	1 б. – білім беру бағдарламасының мазмұны біліктілік бойынша кәсіби қызметке толық сәйкес келмейді. Құзыреттіліктер,	

			оқыту нәтижелері / пәннің қысқаша сипаттамасы өндірістің заманауи технологияларынан тұрады.	
		☐	0 б. – білім беру бағдарламасының мазмұны біліктілік бойынша кәсіби қызметке сәйкес келмейді.	
12.	Білім беру бағдарламасы кәсіптік стандарттардың талаптарын <i>(бар болса)</i> ескере отырып әзірленді.	☐	1 б. – иә	
		☐	0 б. – жоқ	
13.	Білім беру бағдарламасы WorldSkills кәсіптік стандарттарының талаптарын ескере отырып әзірленген <i>(бар болса)</i>	☐	1 б. – иә	
		☐	0 б. – жоқ	
14.	Білім беру бағдарламасы өңірлік озық кадрлық қамтамасыз ету стандарттарының талаптарын ескере отырып әзірленді <i>(бар болса)</i>	☐	1 б. – иә	
		☐	0 б. – жоқ	
15.	Оқыту нәтижелерінің жеткіліктілігі және қол жетімділігі <i>(модульдік-құзыреттілік тәсіл негізінде әзірленген білім беру бағдарламалары үшін)</i>	☐	3 б. – оқыту нәтижелері логикалық түрде байланысты, модуль мазмұнына сәйкес келеді. Оқыту нәтижелері құзыреттілікті игеру үшін жеткілікті және біліктілік бойынша даярлық деңгейіне қойылатын талаптарға сәйкес келеді.	
		☐	2 б. – оқыту нәтижелері логикалық түрде байланысты, модуль мазмұнына сәйкес келеді. Оқыту нәтижелері біліктілік бойынша даярлық деңгейіне қойылатын талаптарға сәйкес келеді, бірақ құзыреттілікті игеру үшін жеткілікті емес.	
		☐	1 б. – оқыту нәтижелері логикалық байланысты, бірақ модуль мазмұнын толық көрсетпейді. Оқыту нәтижелері біліктілік бойынша даярлық деңгейіне қойылатын талаптарға	

			толық сәйкес келмейді.	
		☐	0 б. – оқыту нәтижелері логикалық байланысты емес, модуль мазмұнын көрсетпейді. Оқыту нәтижелері біліктілік бойынша даярлық деңгейіне қойылатын талаптарға сәйкес келмейді.	
16.	Оқыту нәтижелерін тұжырымдаудың қысқалығы, нақтылығы, анықтығы (модульдік-құзыреттілік тәсіл негізінде әзірленген білім беру бағдарламалары үшін)	☐	3 б. – оқыту нәтижелері қысқаша, нақты тұжырымдалған; өлшенетін немесе бақыланатын әрекеттерді көрсетеді. Оқыту нәтижесі бір жалпыланған еңбек әрекетін сипаттайды.	
		☐	2 б. – оқыту нәтижелері қысқаша, нақты тұжырымдалған; өлшенетін немесе бақыланатын әрекеттерді көрсетеді. Оқыту нәтижесі бірнеше еңбек әрекеттерін сипаттайды.	
		☐	1 б. – оқыту нәтижелері қысқаша тұжырымдалған, бірақ өлшенетін немесе бақыланатын әрекеттерді көрсетпейді. Оқыту нәтижесі бірнеше еңбек әрекеттерін сипаттайды.	
		☐	0 б. – Оқыту нәтижелері дұрыс емес және дерексіз тұжырымдалған, бақылау мен өлшеуге болмайды.	
17.	Кредиттердің/сағаттардың жиынтық көлемінің оқыту нәтижелерінің /пәндер кредиттердің/сағаттардың жалпы көлеміне арақатынасы	☐	1 б. – сәйкес келеді	
		☐	0 б. – сәйкес келмейді	
18.	Білім беру бағдарламасының паспортын толтырудың дұрыстығы; грамматикалық және техникалық қателердің болуы	☐	3 б. – білім беру бағдарламасының паспорты дұрыс толтырылған, грамматикалық және техникалық қателер жоқ.	
		☐	2 б. – білім беру бағдарламасының паспорты дұрыс толтырылған, 1-ден 3-ке дейін қате бар.	

		☐	1 б. – білім беру бағдарламасының паспорты дұрыс толтырылған, 4-тен 7-ге дейін қате бар.	
		☐	0 б. – білім беру бағдарламасының паспорты дұрыс толтырылмаған, 7-ден астам қате бар.	
	Барлық балл:			

Сараптама тобының шешімі:

Білім беру бағдарламасы қойылған талаптарға сәйкес келеді. Білім беру бағдарламасының паспорты білім беру бағдарламаларының Тізіліміне енгізу үшін мақұлданды.

Білім беру бағдарламасы қойылған талаптарға сәйкес келмейді. Білім беру бағдарламасының паспорты түзетуге жіберіледі.

Сараптама тобының мүшелері:

Педагог

(лауазымы)

(Аты-жөні, әкесінің аты)

(қолы)

Жұмыс беруші (өкіл)

(лауазымы)

(Аты-жөні, әкесінің аты)

(М.О., қолы)